

ELEKTRONICKÉ NÁSTROJE NA PODPORU AML/CTF OPATŘENÍ

MICHAELA MOŽDIÁKOVÁ

Právnická fakulta, Masarykova univerzita, Česká republika

Abstract in original language

Cílem tohoto příspěvku je kriticky zhodnotit současný stav související s elektronickými nástroji na podporu opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Po krátkém úvodu se autorka zaměří na problematiku oznamování podezřelých obchodů finančním zpravodajským jednotkám se zaměřením na Českou republiku. Důraz bude kladen na elektronické nástroje pro oznamování podezřelých obchodů, zvláště na aplikaci zvanou MoneyWeb.

Key words in original language

Elektronické nástroje, finanční zpravodajská jednotka, financování terorismu, MoneyWeb, praní špinavých peněz.

Abstract

The purpose of this paper is to evaluate the current state of affairs related to the electronic instruments supporting anti-money laundering and counter terrorism financing measures. The author will focus on reporting of suspicious transactions to the financial intelligence units, especially in the Czech Republic. The emphasis will be placed on electronic instruments of suspicious transactions reports, in particular on application called MoneyWeb.

Key words

Electronic instruments, financial intelligence unit, money laundering, MoneyWeb, terrorism financing.

1. ÚVOD

Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu jsou jedním z nástrojů pro boj proti praní špinavých peněz a pro boj proti financování terorismu, jehož účelem je uchování stop po přesunech majetku a sledování jeho původu.¹ Hlavním cílem těchto opatření je *zabránění*

¹ Více k pojmům boj proti praní špinavých peněz a pro boj proti financování terorismu viz. MOŽDIÁKOVÁ, M., SALINKOVÁ, A. The Measures Against Legalisation of Proceeds of Crime and of Financing Terrorism. In *Global Conference on Business and Finance Proceedings*. San Jose : The Institute for Business and Finance Research, 2010.

zneužívání finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti a k financování terorismu. Dalším cílem je *vytvoření podmínek pro odhalování takového jednání*.² Opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu jsou v mnoha zemích upraveny normativně jednotně a obvykle je pro ně též užívána souhrnná abreviatura - AML/CTF.³

V České republice je legislativní základna AML/CTF opatření tvořena zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů (dále také jako "ZLeg").⁴ Srovnám-li regulaci AML/CTF opatření v České republice a Slovenské republice, lze konstatovat, že i v této zemi jsou AML/CTF opatření upravena jedním základním předpisem.⁵ ZLeg vychází z předpisů EU, přičemž definuje jak pojmy legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, tak podezřelý obchod, obsahuje výčet osob povinných provádět identifikaci svých klientů a stanovuje těmto další povinnosti. ZLeg upravuje činnost Ministerstva financí České republiky, stanovuje jeho kompetence v rámci AML/CTF opatření a dále obsahuje katalog správních deliktů na daném úseku.

Za užití vysoké míry abstrakce lze konstatovat, že základem fungování AML/CTF opatření je povinnost tzv. povinných osob provádět při naplnění určitých podmínek identifikaci svých klientů (zákazníků) a sledovat, zda tito neprovádějí podezřelé transakce. Případné podezřelé transakce musí povinné osoby oznamovat kompetentnímu orgánu, kterým jsou ve většině zemí, kde jsou AML/CTF opatření zavedeny, tzv. finanční zpravodajské jednotky (dále také jako "FIU").⁶ Hlavním úkolem FIU je přijímat od povinných subjektů oznámení o podezřelých obchodech, tyto analyzovat

² § 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

³ Zkratka z anglického výrazu „Anti Money Laundering / Counter Terrorism Financing“. Výraz CTF je používán nejednotně, lze se setkat i s jeho obměnou - CFT ("Combating the Financing Terrorism").

⁴ Tento zákon je účinný od 01.09.2008 a nahradil předchozí zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který byl účinný od 01.07.1996 do 31.08.2008, kdy byl zrušen výše uvedeným zákonem.

⁵ Zákon č. 297/2008 Z.z., o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákoníc, ve znění pozdějších předpisů. Srov. MOŽDIÁKOVÁ, M., CHALUPECKÁ, K. Postup při podezřelém obchodu dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. In *Milníky práva v stredoeurópskom priestore 2009, II. časť*. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta, 2009.

⁶ Zkratka z anglického výrazu "Financial Intelligence Unit".

a v případě podezření ze spáchání trestného činu⁷ podávat trestní oznámení orgánům činným v trestním řízení. FIU pro Českou republiku je od roku 1996 Ministerstvo financí České republiky, resp. Finanční analytický útvar (dále také jako "FAÚ"), který je jeho součástí.⁸

S ohledem na skutečnost, že AML/CTF opatření jsou tématem velmi širokým, zaměřím se nyní detailně pouze na problematiku oznamování podezřelých obchodů povinnými osobami FAÚ.

2. PODEZŘELÝ OBCHOD, JEHO OZNÁMENÍ A NÁLEŽITOSTI

Podezřelým obchodem je dle zákonné definice obchod⁹ uskutečněný za okolností vyvolávajících *podezření* ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitá prostředky jsou určeny k financování terorismu, anebo jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat. ZLeg dále obsahuje demonstrativní výčet obchodů, které mohou výše uvedené podezření vyvolat a to pokud klient provádí výběry nebo převody na jiné účty bezprostředně po hotovostních vkladech, během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících uskuteční vkladu, klient provádí nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost obvyklé, počet účtů zřizovaných klientem je ve zjevném nepoměru k předmětu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům, klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod, prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům, účet klienta je využíván v rozporu s účelem, pro který byl zřízen, klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele, klientem nebo skutečným majitelem je osoba ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, nebo má povinná osoba pochybnosti o pravdivosti získaných identifikačních údajů o klientovi.¹⁰

⁷ Z podstaty věci půjde nejčastěji o trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti (včetně jeho nedbalostní formy), trestný čin teroru a obdobné trestné činy. Více viz. ust. § 216, §217, § 311 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Oficiálně zařazen do struktury Ministerstva financí České republiky jako odbor 24 - Finanční analytický.

⁹ § 4 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů, definuje obchod jako každé jednání povinné osoby s jinou osobou, pokud takové jednání směřuje k nakládání s majetkem této jiné osoby nebo k poskytnutí služby této jiné osobě.

¹⁰ § 6 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

Zde je na místě výše uvedené pro přehlednost zjednodušit. Lze konstatovat, že podezřelými obchody jsou anomálie v chování klienta, resp. obchody probíhající za takových okolností, kdy lze i s nižším stupněm pravděpodobnosti předpokládat zneužití prostředků k praní špinavých peněz nebo financování terorismu.¹¹ Vyhodnocení podezřelosti jako znaku podezřelého obchodu je tak na uvážení povinné osoby. Dle mého názoru může být toto ustanovení, jak vysvětlím níže, v praxi dosti problematické.

Výše uvedený katalog podezřelých obchodů není z povahy věci úplný a dle mého mínění bude vždy záležet na charakteru povinné osoby, resp. předmětu jejího podnikání, s jakými typy podezřelých obchodů se při své činnosti bude stýkat. V tomto směru považuji za žádoucí, aby FAÚ vytvořil zejména pro povinné osoby spadající do třetí a čtvrté kategorie povinných osob právně nezávazný dokument (manuál), který by obsahoval příkladný výčet podezřelých obchodů pro jednotlivé typy povinných osob.

Za podezřelý obchod je dále nutné *bez výjimky* považovat obchod, kdy klientem nebo skutečným majitelem je osoba, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí, předmětem obchodu je nebo má být zboží nebo služby, vůči nimž Česká republika uplatňuje sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí, nebo se klient odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná.¹² Povinná osoba takovýto podezřelý obchod hlásí obligatorně, není jí tedy dán prostor ke zvážení, zda je naplněn znak podezřelosti obchodu. Podezřelost obchodu je zde tak dána automaticky.

Mezi jednu ze základních povinností povinných osob patří oznámit v případě zjištění podezřelého obchodu tuto skutečnost FAÚ.¹³ Jedná se o tzv. *notifikační povinnost*, kterou musí povinná osoba splnit v určitých lhůtách, jinak se vystavuje riziku spáchání správního deliktu nesplnění oznamovací povinnosti, kde může být jako sankce uložena pokuta až do výše 5.000.000,- Kč, případně až do výše 50.000.000,- Kč, pokud bylo neoznámením podezřelého obchodu povinnou osobou znemožněno nebo ztíženo zajištění nebo odčerpání výnosu z trestné činnosti nebo umožněno financování terorismu.¹⁴ Otázkou související s výše uvedeným je, zda lze uložit sankci povinné osobě, která se v rámci svého oprávnění uváží, zda je

¹¹ Důvodová zpráva k návrhu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

¹² § 6 odst. 2 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

¹³ § 18 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

¹⁴ § 46 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

naplněn znak podezřelosti obchodu, rozhodla, že tento znak naplněn není, a nesplní tak svoji notifikační povinnost. FAÚ může následně situaci vyhodnotit jinak a považovat chybné rozhodnutí povinné osoby za správný delikt nesplnění oznamovací povinnosti. Dle mého názoru se takovým jednáním povinná osoba správného deliktu dopouští, protože jak vyplývá z díkce ZLeg, nese odpovědnost za správnou kvalifikaci znaku podezřelosti obchodu. V případě nejistoty týkající se kvalifikace lze doporučit za účelem snížení takového rizika notifikační povinnost splnit.

Oznámení podezřelého obchodu (dále také jako "OPO") musí povinná osoba ohlásit FAÚ bez zbytečného odkladu, nejpozději do 5 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu. Za zpřísněných podmínek, tedy oznámit podezřelý obchod neprodleně po jeho zjištění, musí povinná osoba v případě, kdy to vyžadují okolnosti případu. ZLeg k tomu demonstrativně uvádí situaci, kdy hrozí-li nebezpečí z prodlení.¹⁵ Lhůty k oznámení podezřelého obchodu jsou svojí povahou lhůtami hmotněprávními, odvíjí se od okamžiku zjištění podezřelého obchodu povinnou osobou a pro jejich splnění je rozhodující okamžik doručení OPO FAÚ.

Náležitosti OPO jsou stanoveny ZLeg tak, že povinná osoba musí uvést identifikační údaje toho, koho se oznámení týká, identifikační údaje všech dalších účastníků obchodu, které má v době podání oznámení k dispozici, informace o podstatných okolnostech obchodu a jakékoli další informace, které by mohly s podezřelým obchodem souviset a jsou významné pro jeho posouzení z hlediska opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu. Pokud se podezřelý obchod týká majetku a na který se vztahuje mezinárodní sankce vyhlášená za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany základních lidských práv nebo boje proti terorismu, musí povinná osoba na tuto skutečnost v OPO upozornit a uvést stručný popis tohoto majetku, údaje o jeho umístění a jeho vlastníkov, pokud je povinné osobě znám, a informaci, zda hrozí bezprostřední nebezpečí poškození, znehodnocení nebo užití tohoto majetku v rozporu s ZLeg.¹⁶

Dále musí povinná osoba FAÚ sdělit jméno, příjmení a pracovní zařazení kontaktní osoby nebo osoby, která za povinnou osobu zpracovávala oznámení podezřelého obchodu (zpracovatel), a možnosti telefonického, popřípadě elektronického spojení s touto osobou. Zde je namístě upozornit na skutečnost, že tato kontaktní osoba nebo zpracovatel není osobou, která podezřelý obchod zjistila. Takový zaměstnanec nebo osoba v obdobném

¹⁵ § 18 odst. 1 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

¹⁶ § 18 odst. 2 a 5 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

pracovněprávním vztahu k povinné osobě zůstává z důvodu ochrany takové osoby v OPO neuvedena.¹⁷

Z výše uvedeného je patrné, že OPO má relativně složitou stavbu, kdy bez znalosti problematiky ZLeg předpokládám, že podání OPO může v praxi činit problémy. Z tohoto důvodu mohu pouze doporučit, aby v rámci organizační struktury povinné osoby existovala pracovní pozice, kde by náplní bylo především plnění notifikační povinnosti. ZLeg ostatně výše uvedené předpokládá, když povinné osobě ukládá určit kontaktní osobu pro styk s FAÚ.¹⁸ Z praxe však vyplývá, že výše uvedené není důsledně dodržováno a to zejména u povinných osob, které nejsou úvěrovými nebo finančními institucemi, resp. nespádají do třetí a čtvrté kategorie povinných osob.

Vzhledem k tematickému zaměření tohoto příspěvku se v dalším textu budu věnovat pouze specifikům procesu podávání OPO, zejména elektronickým nástrojům pro plnění notifikační povinnosti, a od dalšího postupu v rámci postupu při zjištění podezřelého obchodu jsem nucena abstrahovat.¹⁹

3. SOFTWAREVÁ APLIKACE MONEYWEB / MONEYWEB LITE - ELEKTRONICKÝ NÁSTROJ PRO PODÁVÁNÍ OPO

Dle ZLeg lze OPO podat FAÚ buď písemně nebo ústně, k čemuž je zajištěna nepřetržitá služba k příjmu oznámení.²⁰ Pokud je notifikační povinnost plněna ústně (osobně), je nutné takové OPO zaznamenat do protokolu na místě určeném FAÚ po předchozí domluvě.²¹ Písemně lze OPO podat zasláním doporučeného dopisu na poštovní adresu FAÚ²² (nikoliv tedy obecně na Ministerstvo financí České republiky). Zákonné náležitosti OPO podaného v listinné papírové formě jsou vzhledem

¹⁷ § 18 odst. 3 a 6 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

¹⁸ § 22 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

¹⁹ K postupu povinných osob při zjištění podezřelého obchodu viz. MOŽDIÁKOVÁ, M., CHALUPECKÁ, K. Postup při podezřelém obchodu dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. In *Mílniky práva v stredo európskom priestore 2009, II. časť*. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta, 2009.

²⁰ § 19 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

²¹ Pro daný účel jsou k dispozici telefonní čísla +420 25704 4501 v pracovní době FAÚ a +420 603 587 663 po skončení pracovní doby FAÚ, tj. v době od 16.00 do 8.00 v pracovní dny a během dnů pracovního klidu a svátků.

²² Adresa pro doručování OPO doporučeným dopisem: Ministerstvo financí ČR, Finanční analytický útvar, Poštovní přihrádka 675 Jindřišská 14, Praha 1, PSČ: 111 21.

k absenci zákonného zmocnění k vydání prováděcí vyhlášky právně nezávazně konkretizovány pouhým metodickým pokynem FAÚ.²³ K tomuto si dovolím poznamenat, že dle mého názoru současná právní úprava podávání OPO působí značně nepřehledně. Řešením by bylo upravit podávání OPO vyhláškou, nejlépe povinností podávat OPO na standardizovaném formuláři. OPO lze dále oznámit elektronicky za užití prostředků zajišťujících přenášeným údajům zvláštní ochranu. Zvláštní ochrana je vyžadována vzhledem k důvěrnosti obchodních informací a povinnosti mlčenlivosti (jak smluvní tak zákonné).

Z výše uvedeného vyplývá, že podání OPO není možné učinit na podatelně FAÚ, prostřednictvím elektronické pošty, ani do datové schránky. Tato skutečnost se mi osobně jeví jako paradoxní vzhledem ke skutečnosti, že není důvodu rozlišovat mezi přípisem obsahujícím veškeré náležitosti OPO doručeným řádně a včas FAÚ jakýmkoliv způsobem, naopak považuji za žádoucí poskytnout povinným osobám co nejširší spektrum možností, jak podezřelý obchod oznámit.

Za prostředek zajišťujících přenášeným údajům zvláštní ochranu je považován systém MoneyWeb, který umožňuje elektronické podání OPO technickými prostředky, zajišťujícími zvláštní ochranu přenášených údajů. Tato softwarová aplikace byla vytvořena FAÚ pro pracovníky povinných osob za účelem usnadnění podání OPO původně ve verzi MoneyWeb, nyní je k dispozici její aktualizovaná verze MoneyWeb Lite klient. FAÚ k aplikaci MoneyWeb Lite klient zveřejnil způsobem umožňujícím dálkový přístup manuál - MoneyWeb Lite klient - Uživatelský manuál pro povinné subjekty.²⁴

Pro zprovoznění aplikace MoneyWeb Lite klient je nutné zajistit minimální systémové požadavky, nainstalovat certifikáty certifikační autority a tzv. distribuční balík (kompresovaný ZIP soubor). Pro vzdělávací a testovací účely je k dispozici i demoverze aplikace, která umožňuje plnohodnotnou práci se všemi funkcemi aplikace s výjimkou odeslání

²³ FAÚ: Metodický pokyn pro podání oznámení o podezřelém obchodu. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/rt_bppp_oznameni_podez_obchodu_44132.html>.

²⁴ FAÚ: MoneyWeb Lite klient - Uživatelský manuál pro povinné subjekty. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://ca.moneyweb.cz/mwlite/MoneyWeb_Lite-user_manual.pdf>.

OPO.²⁵ Pro používání plné verze aplikace pro plnění oznamovací povinnosti je nutné vejít v jednání s FAÚ a tento krok podložit uzavřením dohody.²⁶

Hlavní obrazovka aplikace MoneyWeb Lite klient je strukturována tak, aby korespondovala se všemi běžnými aplikacemi v prostředí MS Windows a je rozdělena do sekcí hlavní nabídka, podnabídka, formulář OPO, jednotlivé stánky OPO a stavová lišta. Pro účely tohoto příspěvku je důležitý zejména formulář OPO, který se skládá z pěti samostatných částí:

1. identifikační údaje toho, koho se oznámení týká,
2. identifikační údaje osoby, která jedná jménem toho, koho se oznámení týká,
3. podrobnosti o podezřelém obchodu
4. další osoby, které jednají jménem toho, koho se oznámení týká,
5. připojené dokumenty (přílohy).

V rámci formuláře OPO lze zadávat různé příznaky, např. urgencye OPO, některé položky (červeně podbarvené) jsou povinné a OPO bez jejich vyplnění nelze odeslat. Formulář OPO lze kdykoliv průběžně uložit a k rozpracovanému hlášení se vrátit později. Připojit lze pouze 20 příloh, v případě překročení limitu je doporučováno využít kompresované podoby. Formulář OPO lze odeslat po elektronickém podepsání a enkrypci pouze v případě, že jsou všechny povinné položky. Finálním výstupem aplikace je odeslání OPO prostřednictvím internetu FAÚ.²⁷

Je na místě také konstatovat, že aplikaci MoneyWeb lze využívat i k jiným hlášením než k OPO a to k hlášení zneužívání systému správy daní (dále také jako "ZSSD"). Tato povinnost je ZLeg stanovena územním finančním orgánům.²⁸

Dle mého názoru je aplikace MoneyWeb zpracována kvalitně, zvlášť pozitivně hodnotím její formulářové zpracování, kdy je povinná osoba

²⁵ FAÚ: MoneyWeb Lite klient - Uživatelský manuál pro povinné subjekty.[online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://ca.moneyweb.cz/mwlite/MoneyWeb_Lite-user_manual.pdf>.

²⁶ FAÚ: Oznámení podezřelého obchodu. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/rt_bppp_oznameni_podez_obchodu.html>.

²⁷ FAÚ: MoneyWeb Lite klient - Uživatelský manuál pro povinné subjekty.[online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://ca.moneyweb.cz/mwlite/MoneyWeb_Lite-user_manual.pdf>.

²⁸ § 30 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění dalších předpisů.

automaticky nucena vyplnit všechny obligatorní položky a kdy jí je dána také možnost využít položek volitelných, což značně snižuje pravděpodobnost opomenutí sdělení informace důležité pro její následné vyhodnocení FAÚ. Kriticky se však stavím ke skutečnosti, že užívání aplikace je pouze fakultativní, dle mého názoru by její užívání mělo být pro některé povinné osoby, zvláště profesionály, povinné, což by usnadnilo manipulaci FAÚ s OPO a jejich následným zpracováváním.

4. ZÁVĚR

Lze shrnout, že aplikace MoneyWeb sloužící k podávání OPO povinnými osobami a k hlášení ZSSD územními finančními orgány byla FAÚ vytvořena, aby usnadnila doručování povinně sdělovaných informací FAÚ. Jedná se tedy o určitý typ informačního kanálu, přičemž zejména vzhledem k tomu, že zprovoznění aplikace není nijak náročné a vyžaduje pouze základní počítačovou gramotnost, lze možnost předávání OPO a ZSSD prostřednictvím MoneyWebu, zejména kvůli nepřehlednosti ostatních zákonem stanovených způsobů doručování, pouze doporučit.

Na MoneyWebu lze pozitivně hodnotit především jeho formulářové zpracování a systém povinně a dobrovolně vyplňovaných položek, díky nimž má povinná osoba relativně vysokou jistotu, že jí podané OPO obsahuje kompletní informace a že ji FAÚ nebude muset vyzývat k jejich doplnění. Aplikace funguje v prostředí MS Windows, což je uživatelsky příjemné. Za další pozitivum je možné označit skutečnost, že k aplikaci existuje již zmiňovaná demoverze, díky níž si lze MoneyWeb vyzkoušet bez toho, aby byla uzavřena jakákoliv dohoda s FAÚ. Kritickým bodem MoneyWebu je skutečnost, že po právní stránce je jeho využívání pouze umožněno, není však stanovena povinnost jeho využívání a to ani pouze pro některé typy povinných osob.

S ohledem na kritiku uvedenou v příspěvku lze konstatovat, že úvahy de lege ferenda by se měly ubírat následně. Prostředky k podání OPO by měly být revidovány tak, aby odpovídaly požadavkům současné doby. Do ZLeg by mělo být inkorporováno zmocnění FAÚ k vydání vyhlášky regulující podávání OPO povinnými osobami, zejména lze doporučit, aby tato obsahovala standardizovaný formulář stejný nebo alespoň obdobný formuláři OPO v aplikaci MoneyWeb Lite klient. Nynější právní stav podávání OPO lze hodnotit jako nepřehledný a nedostatečný. Za úvahu by jistě stálo i zavedení obligatorního používání aplikace MoneyWeb Lite klient pro určité skupiny povinných osob.

Literature:

- MOŽDIÁKOVÁ, M., SALINKOVÁ, A. The Measures Against Legalisation of Proceeds of Crime and of Financing Terrorism. In *Global Conference on Business and Finance Proceedings*. San Jose : The Institute for Business and Finance Research, 2010. Vol. 5, no. 2, p. 596-603. ISSN 1931-0285.
- MOŽDIÁKOVÁ, M., CHALUPECKÁ, K. Postup při podezřelém obchodu dle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. In *Mílniky práva v stredoeurópskom priestore 2009, II. část*. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta, 2009. od s. 908-917, 10 s. ISBN 978-80-7160-295-8.
- Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.
- Důvodová zpráva k návrhu zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- FAÚ: Metodický pokyn pro podání oznámení o podezřelém obchodu. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/rt_bppp_oznameni_podez_obchodu_44132.html>.
- FAÚ: MoneyWeb Lite klient - Uživatelský manuál pro povinné subjekty. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://ca.moneyweb.cz/mwlite/MoneyWeb_Lite-user_manual.pdf>.
- FAÚ: Oznámení podezřelého obchodu. [online]. [cit. 12.04.2011]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/rt_bppp_oznameni_podez_obchodu.html>.

Contact – email

michaela.mozdiakova@law.muni.cz